

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/1048/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913219178
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6913219178.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa Intrum Justitia Debt Finance AG, so sídlom Industriestrasse 13C, 6300 Zug, Švajčiarsko, IČO CHE-100.023.266, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Karadžičova 8, P.O. BOX 205, Bratislava, proti odporcovi X. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XX, štátny občan SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Nám. legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, zast. JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, o zaplatenie 809,65 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 09. 07. 2014, č. k. 8C/95/2014 - 87, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania mení tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy právneho zastúpenia v sume 106,81 eur a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia v sume 211,05 eur, všetko k rukám právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru, advokáta so sídlom v Lučenci, číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX, vedený v L. E. a.s., v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Navrhovateľ je povinný v odvolacom konaní nahradiť odporcovi trovy právneho zastúpenia v sume 14,65 eur a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho v sume 14,65 eur všetko k rukám právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru, advokáta so sídlom v Lučenci, číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX, vedený v L. E. a.s., v lehote do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd návrh zamietol. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť na účet právneho zástupcu odporcu a vedľajšieho účastníka na strane odporcu trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia spolu vo výške 338,68 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie súd odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že pohľadávka uplatnená navrhovateľom v konaní bola splatná najneskôr 17. 12. 2008, pričom návrh bol podaný na súd 11. 12. 2013 a vedľajší účastník na strane odporcu (do konania vstúpil dňa 24. 01. 2014) vzniesol námietku premlčania, ktorú súd posúdil ako opodstatnenú (§ 101 až § 110 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka). Súd návrh zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (O. s. p.), zásady úspechu vo veci. Odporca a vedľajší účastník na strane úspešného odporcu, obaja zastúpení advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, majú nárok na náhradu trov konania, pretože v konaní vzniesli námietku premlčania, išlo o účelné bránenie práva. Trovy uplatnené advokátom boli vyčíslené v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov (Vyhláška).

Proti rozhodnutiu sa odvolal navrhovateľ proti výroku o trovách konania. Rozsudok v napadnutej časti navrhol podľa § 220 O. s. p. zmeniť tak, že súd odporcovi ani vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania neprizná.

Namietal, že cieľom združenia na ochranu spotrebiteľa (§ 25 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) je vo všeobecnosti kolektívna, aktívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov aj v tzv. spotrebiteľských sporoch. Zastáva názor, že vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samo z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc v súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Prvostupňový súd nepostupoval správne, keď združeniu - vedľajšiemu účastníkovi zastúpenému advokátom priznal náhradu trov konania. Trovy konania vedľajšieho účastníka, nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Odporca ako spotrebiteľ by dosiahol v tomto konaní rovnaký úspech bez pričinenia vedľajšieho účastníka a to z dôvodu ex offo vykonanej kontroly podmienok v spotrebiteľskej zmluve a prihladením na premlčanie nároku z úradnej povinnosti súdom I. stupňa. O to viac ak samotný odporca bol zastúpený v tomto konaní advokátom, a to ešte tým istým, ktorý zastupuje v tomto konaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

K odvolaniu sa písomne vyjadrili odporca a vedľajší účastník, prostredníctvom svojho advokáta. Uznesenie v napadnutej časti navrhli potvrdiť a uplatnili náhradu trov odvolacieho konania vo výške 40,52 eur.

Na strane odporcu neexistujú žiadne vecné dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali odporcovi náhradu trov právneho zastúpenia nepriznať. Úspešný odporca a vedľajší účastník na jeho strane nemôžu byť sankcionovaní nepriznaním náhrady trov, čoho sa domáha navrhovateľ, len preto, že ich právny zástupca zabezpečoval ich zastúpenie v konaní lege artis a dôsledne hájil ich záujmy.

Združenie ako právnická osoba zameraná na ochranu spotrebiteľov vstúpilo legitímne v súlade s ust. § 93 ods. 2, 3 O. s. p. z vlastného podnetu do predmetného spotrebiteľského sporu.

V čase podania žaloby nebol súd povinný ex offo prihliadať na premlčanie nároku navrhovateľa, stalo sa tak až v zmysle novely zákona o ochrane spotrebiteľa účinnej od 01. 05. 2014, zaradením § 5b do uvedeného zákona.

Je účelné a v súlade so zásadami ochrany spotrebiteľa, aby spotrebiteľské združenia vstupovali do konaní, kde na strane odporcu vystupuje spotrebiteľ a pomáhať mu k uplatneniu jeho práv aj prostredníctvom kvalifikovaných advokátskych služieb, zvlášť, ak na druhej strane je skúsený dodávateľ, ktorý sa dá v každej veci zastúpiť silnou advokátskou kanceláriou. To, že konajú prostredníctvom advokáta, je ich ústavným právom. Svojou činnosťou združenie naplňuje ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľov. Pokiaľ platí, že ak vedľajší účastník má rovnaké práva ako hlavný účastník, potom ak hlavný účastník má právo zvoliť si advokáta a vznikne mu nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, má potom aj vedľajší účastník konajúci v zastúpení advokátom právo na náhradu trov právneho zastúpenia. Z ničoho nevyplýva to, že vedľajší účastník sa nemôže dať v konaní zastúpiť advokátom.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1, 2 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1, 2 O. s. p. rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti podľa § 220 O. s. p. zmenil tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. V ostatnej časti rozsudok nie je dotknutý.

Navrhovateľ namietal účelnosť trov právneho zastúpenia, ktoré vznikli na strane vedľajšieho účastníka. Odvolací súd k tomu uvádza.

V ustanovení § 93 ods. 2 O. s. p. zákonodarca zvýšil ochranu spotrebiteľov, keď umožnil na strane spotrebiteľa ako vedľajšiemu účastníkovi zúčastniť sa konania takej právnickej osobe, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu, pričom takýmto predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Právo na kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom je v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky základným ústavným právom, realizovaným v rámci civilného súdneho konania. Právo každého účastníka, teda aj vedľajšieho účastníka nechať sa v konaní zastupovať, a to aj advokátskou kanceláriou, či advokátom, vyplýva aj z ustanovení § 18, § 24, § 25 ods. 1 O. s. p.. V súvislosti s tým vzniká účastníkovi (a aj vedľajšiemu účastníkovi) i právo na náhradu trov konania, a teda v zmysle ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p. bez akýchkoľvek pochybností aj právo na náhradu trov právneho zastúpenia. Samozrejme, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Navrhovateľ využil zákonné právo a je zastúpený advokátskou kanceláriou, avšak toto právo upiera vedľajšiemu účastníkovi, poukazujúc na to, že takéto trovy nie sú účelné. Takýto názor je v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami. Z argumentácie navrhovateľa možno nadobudnúť dojem, že navrhovateľ chce pre seba získať výhodnejšie postavenie v konaní, keď je zastúpený advokátom, pričom argumentuje tým, že vedľajší účastník je združením založeným za účelom ochrany spotrebiteľov a len združenie má právo v konaní tohto spotrebiteľa zastupovať. Treba však rozlišovať vzťah medzi navrhovateľom a odporcom a vzťah vedľajšieho účastníka k odporcovi ako aj k jeho právu nechať sa zastúpiť v konaní advokátom. Možno poukázať aj na novelizované znenie ustanovenia § 137 O. s. p., keď O. s. p. pod trovy konania zahŕňa okrem iného aj náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu.

Prvostupňový súd použil správne ustanovenie právneho predpisu o trovách konania, keď vo veci aplikoval § 142 ods. 1 O. s. p.. V rozhodovanom prípade bol nárok na náhradu trov daný týmto ustanovením, podľa zásady úspechu účastníkov vo veci.

Niet žiaden dôvod preto, aby v danom prípade neúspech navrhovateľa v konaní, ktorého si musel byť navrhovateľ vopred vedomý, znášal spotrebiteľ (odporca) ako úspešná strana. Samozrejme potom, vedľajšiemu účastníkovi môže byť priznaná náhrada trov konania (teda i náhrada trov právneho zastúpenia) v prípade, ak právo na náhradu trov konania vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Účelnosť vedľajšieho účastníka je nepochybne zrejímavá a nie nevýznamná. Týmto spôsobom sa naplňuje politika EÚ vo vzťahu k spotrebiteľskému právu a vyvažuje sa tak rovnosť zbraní, kedy spotrebiteľské združenie vystupuje na strane tej slabšej strany, spotrebiteľa. Zároveň odvolací súd poukazuje na platnú judikatúru v danej oblasti, a to Z IV., strana 64, v zmysle ktorého jednoducho zistenie, že účastník mal úspech v konaní v dôsledku uplatnenia námietky premlčania, nie je dôvodom, aby súd bez ďalšieho nepriznal úspešnému účastníkovi náhradu trov konania.

V danom prípade spoločný právny zástupca odporcu a vedľajšieho účastníka na strane odporcu v písomnom podaní datovanom dňa 25. 06. 2014 (súdu doručené 30. 06. 2014) okrem citovania zákonných ustanovení a všeobecných vyjadrení o spotrebiteľských zmluvách zdôraznil, že zmluva o úvere z 06. 07. 2006 obsahuje viacnásobné neprijateľné zmluvné podmienky a nie je súladná so zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Opodstatnene poukázal aj na premlčanie nároku. Odvolací súd konštatuje, že okrem označeného úkonu právnej služby (vyjadrenie vo veci samej) bol účelný aj úkon realizovaný dňa 09. 07. 2014 (konanie pred súdom). Právny zástupca odporcu a vedľajšieho účastníka na súdnom pojednávaní predniesol relevantnú právnu argumentáciu, ktorú si okresný súd osvojil a v podstatnej časti prevzal do dôvodov svojho rozhodnutia. Nemožno teda súhlasiť s názorom navrhovateľa, že trovy právneho zastúpenia, ktoré v konaní na strane odporcu a vedľajšieho účastníka vznikli by neboli vynaložené účelne. Nevynímajúc, okrem uvedených úkonov, v zmysle platnej

právnej úpravy vyúčtovaných odmenu za úkony právnej služby príprava a prevzatie zastúpenia (v zmysle splnomocnení - od 24. 06. 2014 zastupovanie vedľajšieho účastníka a od 08. 07. 2014 zastupovanie odporcu), vyúčtovaných náhrada cestovných výdavkov v súvislosti s cestou na pojednávanie, ako aj náhrada za stratu času, ktoré sú preukázateľné a boli preukázané. A keďže advokát je platiteľom dane z pridanej hodnoty, jeho trovy sa zvyšujú o túto daň.)

Okresný súd však nezrozumiteľne formuloval výrok rozhodnutia o trovách konania, ktorým navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť právnemu zástupcovi odporcu a vedľajšieho účastníka trovy konania, spolu vo výške 338,68 eur na účet ich spoločného právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru, advokáta so sídlom v Lučenci, titulom trov právneho zastúpenia odporcu a vedľajšieho účastníka. Rozhodnutie o tom, že náhrada trov konania má byť zaplatená na účet advokáta je len určením platobného miesta. Osoba, ktorej bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania alebo priznané právo na náhradu trov je účastník konania. Okresný súd však neodlíšil trovy právneho zastúpenia, ktoré vznikli na strane odporcu a trovy právneho zastúpenia, ktoré vznikli na strane vedľajšieho účastníka. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý výrok rozsudku formálne zmenil tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť trovy právneho zastúpenia odporcu a trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, každému z nich v konkrétnom vyčíslení. Zmena výroku rozsudku z hľadiska celkovej prisúdenej výšky trov právneho zastúpenia oboch účastníkov vyplynula z toho, že úkon prevzatie a príprava zastúpenia odporcu zo dňa 08. 07. 2014 odvolací súd nepriznal v plnej výške, pretože má zato, že ohľadom právneho zastúpenia odporcu sa nevyžadovala vo veci osobitná (špecifická) príprava advokáta, o čom svedčí skutočnosť, že v ďalšom konaní advokát v rámci svojej argumentácie neuvádzal iné, nové skutočnosti, než tie, ktoré uviedol už v písomnom vyjadrení k žalobe doručenom súdu v čase, kedy zastupoval v tomto konaní iba vedľajšieho účastníka.

Pokiaľ ide o spôsob výpočtu trov vyhláška č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01. 07. 2013 (ďalej len „vyhláška“) vymenúva úkony právnej služby, za ktoré patrí advokátovi odmena v § 13a.

Pre správne posúdenie výšky základnej sadzby tarifnej odmeny v predmetnej veci bolo dôvodné vychádzať aj z ustanovenia § 13 ods. 2 vyhlášky, pretože pri niektorých advokátom vykonaných úkonoch ide o spoločné úkony právneho zástupcu pri zastupovaní dvoch (alebo viacerých) osôb, pri ktorých sa sadzba tarifnej odmeny znižuje o 50 %.

Právne zastúpenie vedľajšieho účastníka Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOSS advokátom JUDr. Andrejom Cifrom vyplýva zo všeobecnej plnej moci podpísanej vedľajším účastníkom dňa 01. 03. 2013, pričom do predmetného konania vedľajší účastník zastúpený uvedeným advokátom zahlásil vstup dňa 24. 01. 2014.

Odporcu vyššie uvedený advokát zastupoval na základe plnej moci zo dňa 8. 07. 2014.

Z obsahu spisu je zistiteľné, že na strane vedľajšieho účastníka trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny právneho zástupcu celkom za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava právneho zastúpenia 24. 06. 2014 100 %, písomné vyjadrenie z 25. 06. 2014 100 %, účasť na konaní pred súdom dňa 09. 07. 2014 50 %). Právnemu zástupcovi vznikol nárok na odmenu za zastúpenie vedľajšieho účastníka vo výške 2 x po 51,45 eur + 1 x 25,72 eur (v 1) s poukazom na ust. § 13a ods. 1 písm. a), c), d) vyhlášky v znení účinnom od 01. 07. 2014. K úkonom patrí režijný paušál vo výške 3 x po 8,04 eur (paušál v plnenej výške aj za spoločné úkony). Odmena a režijný paušál spolu 151,74 eur predstavujú daňový základ pre výpočet DPH v sadzbe 20 % (DPH 30,34 eur). Spolu odmena, režijný paušál a DPH je 182,08 eur.

Na strane odporcu trovy právneho zastúpenia pozostávajú z odmeny právneho zástupcu celkom za 2 úkony právnej služby (úkon prevzatie a príprava právneho zastúpenia 08. 07. 2014 50 % s prihliadnutím na účelnosť trov a dôvody uvedené vyššie, úkon účasť na konaní pred súdom dňa 09. 07. 2014 50 %)

s poukazom na ust. § 13a ods. 1 písm. a), d) vyhlášky, vo výške 2 x po 25,72 eur + 2 x režijný paušál po 8,04 eur, čo je spolu 67,53 eur -daňový základ pre výpočet DPH v sadzbe 20 % (DPH 12,71 eur). Spolu odmena, režijný paušál a DPH je 80,24 eur.

Právny zástupca vedľajšieho účastníka a odporcu sa zúčastnil pojednávania na okresnom súde dňa 9. 07. 2014, t. j. v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta.

Patrí mu právo na náhradu za stratu času (§ 17 ods.1 vyhlášky) s prihliadnutím na vzdialenosť a povahu trasy. Nárok je odôvodnený v rozsahu 2 začaté polhodiny t. j. v sume 26,80 eur (2 x 13,40 eur) + DPH 5,36 eur = 32,16 eur.

Patrí mu aj právo na náhradu cestovných výdavkov, pričom výška cestovných náhrad vyplýva z osobitného predpisu (zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách) s prihliadnutím na použité motorové vozidlo, výšku základnej náhrady a cenu pohonných hmôt v čase pracovnej cesty. Podľa zistení odvolacieho súdu právny zástupca má nárok na náhradu cestovných nákladov vo výške 17,48 eur + DPH 3,50 eur = 20,98 eur, ako si nárok uplatnil.

Tieto náklady advokát účtoval ním zastúpeným účastníkom, odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi, každému z nich v 1 z celkovej sumy 53,14 eur t.j. vo výške po 26,57 eur.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania zmenil tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť trovy konania odporcu vo výške 106,81 eur a vedľajšieho účastníka vo výške 211,05 eur, spolu vo výške 317,86 eur na účet ich právneho zástupcu.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 224 ods. I O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 151 O. s. p., keď v odvolacom konaní bol úspešný odporca a vedľajší účastník na jeho strane, preto im odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za podanie vyjadrenia k odvolaniu navrhovateľa (ide o spoločný úkon právnej služby).

Náhradu trov právneho zastúpenia súd priznal v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, pričom v zmysle § 9 ods. 1 za základ sadzby tarifnej odmeny súd stanovil odmenu z hodnoty veci a druhu veci, ktorá bola predmetom odvolacieho konania. Predmetom odvolacieho konania nebola suma o zaplatenie 809,65 eur, ktorá predstavovala základ pre výpočet trov v prvostupňovom konaní, ale odvolací súd sa zaoberal len nárokom na náhradu trov a za základ pre výpočet trov považoval spornú výšku priznaných trov. Preto tarifná hodnota veci v odvolacom konaní predstavuje sumu 317,86 eur, z ktorej v súlade s § 10 ods. I citovanej vyhlášky je odmena za jeden úkon právnej služby 16,60 eur a v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 režijný paušál 8,04 eur. Trovy odvolacieho konania bez DPH sú 24,41 eur a s DPH v sadzbe 20 % (4,88 eur) sú 29,30 eur. Keďže ide o trovy právneho zastúpenia pri zastúpení dvoch osôb (§ 13 ods. 2 Vyhlášky), navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť trovy konania odporcu vo výške 14,65 eur a vedľajšieho účastníka vo výške 14,65 eur, na účet ich právneho zástupcu.

Iný názor pri výpočte odmeny za právne zastúpenie v odvolacom konaní v prípade, ak odvolanie bolo podané len do trov konania, odvolací súd zastáva s prihliadnutím na principiálnu zásadu, že vo všetkých prípadoch súd rozhoduje rovnako, pričom vyššie uvedenú úvahu odôvodňuje tým, že v súdnej praxi nastali prípady, keď predmetom konania vo veci samej boli vysoké hodnoty, a predmetom odvolania sa stali len trovy konania vo vzťahu k nesprávnemu výpočtu, ktorý predstavoval rádovo sumy do 10 eur. V takom prípade by mohla nastať situácia, kedy odmena za právne zastúpenie v prípade rozhodovania o trovách konania by bola nepomerne vysoká a neodôvodnená.

Rozhodnutie bol prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.